



gemeente  
**Zoetermeer**

# Omnibussenquête 2014

## Energiebesparende maatregelen





# **OMNIBUSENQUETE 2014**

**Deelrapport: energiebesparende maatregelen**

**Mei 2015**

Samenstelling rapport: Mariëlle Bartels, afdeling JABO/ Onderzoek en Statistiek  
In opdracht van: Monique Hakkennes, afdeling Stedelijk ontwikkeling



# Inhoudsopgave

## Inhoud

Samenvatting.....	5
1	Onderzoeksverantwoording ..... 7
1.1	Inleiding..... 7
1.2	Doelstelling..... 7
1.3	Onderzoeksopzet..... 7
1.4	Respons ..... 7
1.5	Opzet rapport ..... 7
2	Resultaten ..... 9
2.1	Bereidheid bij huurders om energiebesparende maatregelen te nemen ..... 9
2.2	Bereidheid bij eigenaren om energiebesparende maatregelen te nemen..... 10
2.3	Informatiebehoefte bij huurders en bewoners van koopwoningen ..... 13
2.4	Interesse in deelname aan een energiecoöperatie..... 15
Bijlage 1:	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid ..... 17
Bijlage 2:	Populatie, steekproef en respons ..... 19
Bijlage 3:	Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2014 m.b.t. Energiebesparende maatregelen ..... 21
Bijlage 4:	Resultaten in tabelvorm ..... 25



# Samenvatting

## **Bereidheid bij huurders om energiebesparende maatregelen te nemen**

Van de respondenten woont 36% in een huurwoning.

Van de respondenten die in een huurhuis wonen wil 55% zonnepanelen op hun huis. 51% wil alleen zonnepanelen als deze door de verhuurder worden geplaatst en de woonlasten (huur + energiekosten) niet hoger worden.

Het is mogelijk de huurwoning te renoveren naar gegarandeerd energieneutraal tegen de kosten van de huidige energierekening. Over een heel jaar gezien produceert een huurder dan evenveel energie als hij nodig heeft. De woonlasten (huur + energie) worden niet hoger. Van de respondenten geeft 53% hieraan mee te willen doen, 12% zegt niet mee te willen doen en 35% zegt niet te weten of ze mee willen gaan doen.

## **Bereidheid bij eigenaren om energiebesparende maatregelen te nemen**

Van de respondenten woont 64% in een koopwoning: 50% woont in een laagbouw koopwoning, 14% woont in een hoogbouwkoopwoning.

Van de respondenten die in een koopwoning wonen, woont 31% in een woning die voor 1980 gebouwd is. 65% woont in een woning die in 1980 of later gebouwd is. 3% weet niet wat het bouwjaar van de woning is.

De gemeente wil financiële instellingen ertoe bewegen om financieringsregelingen aan te bieden waarmee eigenaren maatregelen kunt treffen om hune huis energieneutraal te maken. Van de respondenten die in een koopwoning wonen is bijna een kwart bereid aan van een dergelijke financieringsregeling gebruikt te maken. De helft zegt dat niet te zullen doen, en iets meer dan een kwart heeft daar geen mening over.

Van de respondenten die in een koopwoning wonen heeft 76% aangegeven dat er in de woning maatregelen zijn toegepast om het energieverbruik te beperken. De meest toegepaste maatregel is dakisolatie, in 70% van de woningen van respondenten aanwezig. Op de tweede plaats komt muurisolatie (68%). Op de derde en vierde en vijfde plaats komen HR++glas (66%), vloerisolatie (63%) en een superzuinige CV ketel (59%) De balansventilatie scoort met 26% beduidend lager. Het laagst scoren de voorzieningen om zelf energie op te wekken: de zonnepanelen (9%) en de warmtepomp (2%).

## **Informatiebehoefte bij huurders en bewoners van koopwoningen**

Van alle respondenten wil iets meer dan een derde wel informatie en bij bijna twee derde geen informatie over energiebesparende maatregelen of het energieneutraal maken van de woning.

Van de respondenten die informatie willen ontvangen, ontvangt 35% de informatie bij voorkeur van de verhuurder. Op de tweede plaats komt de energieadviseur (33%) en op de derde plaats het energiebedrijf (29%). Beduidend lager scoren de aannemer/het installatiebedrijf(17%) en de bank (2%).

## **Interesse in deelname aan een energiecoöperatie**

Bij een energiecoöperatie wordt een vereniging opgericht die eigenaar wordt van zonnepanelen. Van de respondenten is ruim de helft (51%) niet geïnteresseerd in deelname aan een energie coöperatie, 37% weet niet of men geïnteresseerd is en 11 % van de respondenten is geïnteresseerd.





# 1 Onderzoeksverantwoording

## 1.1 Inleiding

In september/oktober 2014 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Eén van de onderwerpen in de omnibusenquête is energiebesparende maatregelen.

## 1.2 Doelstelling

Doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de:

- interesse in het energieneutraal maken van de woning;
- bereidheid tot het betalen van een hogere huur in ruil voor een lagere energierekening;
- de mate waarin en welke energiebesparende maatregelen reeds zijn genomen bij koopwoningen;
- de bereidheid om toekomstige energiekosten aan te wenden voor het nemen van maatregelen om de woning energieneutraal te maken;
- de behoefte aan meer informatie over energiebesparende maatregelen/ het energie neutraal maken van de woning
- De interesse in deelname aan een coöperatieve vereniging voor productie van duurzame energie.

## 1.3 Onderzoeksopzet

Voor de omnibusenquête 2014 zijn drie niet overlappende steekproeven van 4000 inwoners getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer. Deze inwoners waren op 25 augustus 2014 in Zoetermeer woonachtig en op die datum 18 jaar of ouder.

Voor deze personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (zoals verzorgingshuis, gevangenis of gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. De vragen konden zowel schriftelijk als digitaal (met inlogcode) worden ingevuld.

## 1.4 Respons

Van de 4.000 voor het onderwerp energie besparende maatregelen benaderde personen hebben er 1.153 één of meer vragen ingevuld. De respons op de enquête met het onderwerp energie besparende maatregelen bedraagt dus (29%).

## 1.5 Opzet rapport

In hoofdstuk 2 worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. In bijlage 1 staat uitleg over de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid rondom de onderzoeksuitkomsten. In bijlage 2 staat een overzicht van de verdeling van de bevolking, steekproef en respons naar leeftijd en geslacht. Bijlage 3 bevat de vragen die zijn gesteld. In bijlage 4 zijn de resultaten van de vragen in tabelvorm opgenomen.



## 2 Resultaten

### 2.1 Bereidheid bij huurders om energiebesparende maatregelen te nemen

#### *Algemeen*

Van de respondenten woont 36% in een huurwoning: 33% woont in een huurwoning die eigendom is van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij, 3% woont in een huurwoning van een particuliere verhuurder.

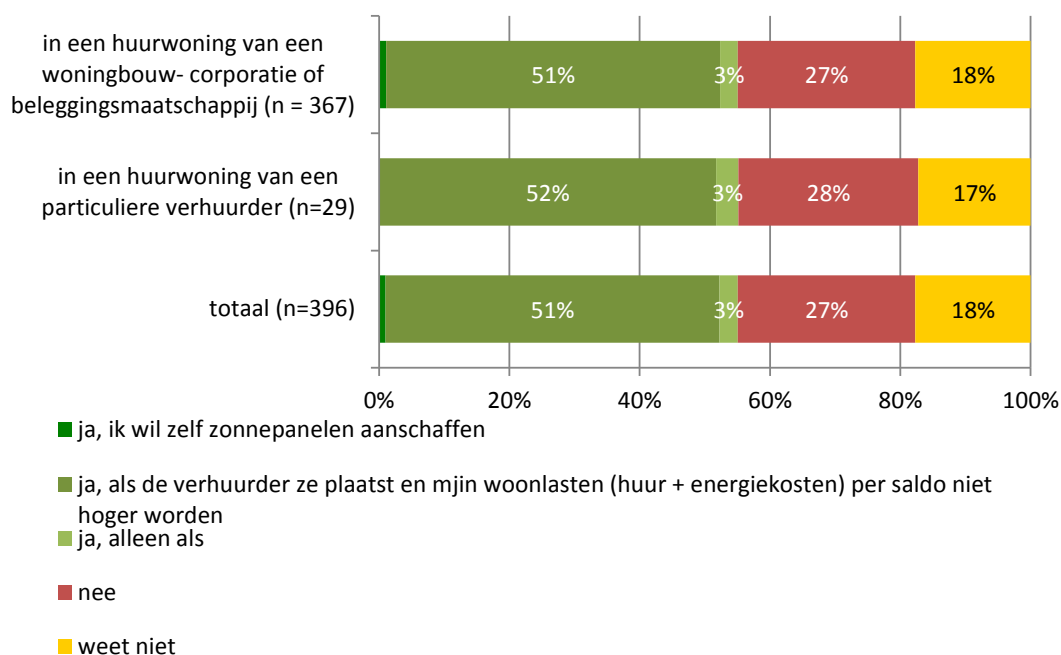
#### *Zonnepanelen*

Van de respondenten die in een huurhuis wonen wil 55% zonnepanelen op hun huis: 51% wil alleen zonnepanelen als deze door de verhuurder worden geplaatst en de woonlasten (huur + energiekosten) niet hoger worden. Een kleine groep (1%) zou zelf zonnepanelen willen aanschaffen en 3% onder een bepaalde andere voorwaarde. Zie hiervoor bijlage 4, vraag 98. 27% wil geen zonnepanelen en 18% heeft geen mening.

Of de respondent huurt van een corporatie of investeringsmaatschappij, of van een particulier maakt geen verschil.

*Figuur 1: Zou u bij uw huidige woning zonnepanelen willen hebben?*

*Ingevuld door 397 respondenten.<sup>1</sup>*



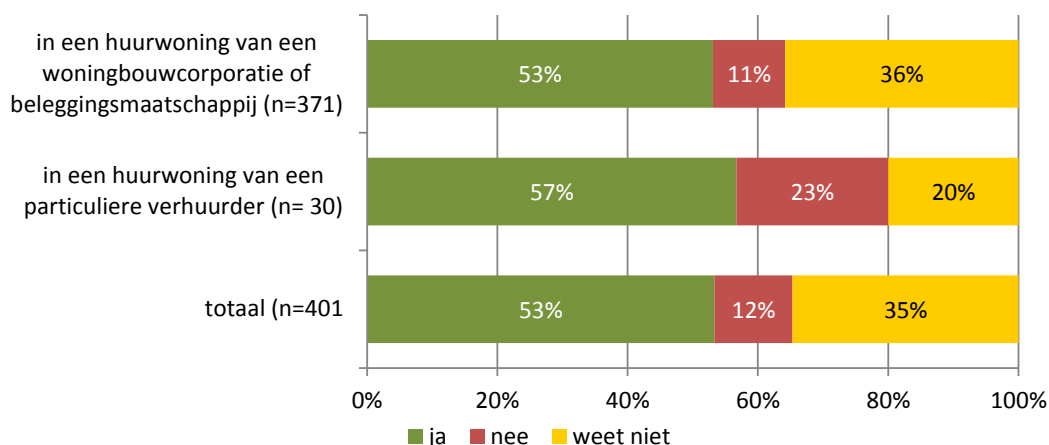
#### *Energieneutraal*

Het is mogelijk de huurwoning te renoveren naar gegarandeerd energieneutraal tegen de kosten van de huidige energierekening. Over een heel jaar gezien produceert een huurder dan evenveel energie als hij nodig heeft. De woonlasten (huur + energie) worden niet hoger. Aan de respondenten is gevraagd of ze onder deze voorwaarde zouden meedoen aan het energieneutraal maken van hun woning.

Van de respondenten geeft 53% aan mee te zullen doen. Dit is ongeveer hetzelfde voor huurders van een woning van een corporatie of beleggingsmaatschappij en voor huurders van een particulier. Het percentage dat zegt niet mee te doen is 12%; het percentage dat niet weet

of ze mee zullen gaan doen is 35%. Het lijkt erop dat huurders die van een particulier huren vaker zeggen niet te zullen gaan deelnemen, en minder vaak 'weet niet' hebben ingevuld. Door de geringe omvang van deze groep is het betrouwbaarheidsinterval nogal groot (zie bijlage 3 voor de tabel met betrouwbaarheidsintervallen).

*Figuur 2: Zou u meedoen als uw verhuurder uw woning onder die voorwaarde energieneutraal wil maken? Ingevuld door 401 respondenten, waarvan 371 in een woning van een corporatie of beleggingsmaatschappij wonen, en 30 in een woning van een particuliere verhuurder.*



De belangrijkste redenen om niet mee te doen zijn 'ik betaal liever zelf energiekosten' door 16 van de 45 respondenten genoemd, en 'ik vind het niet nodig om mijn woning energieneutraal te maken', genoemd door 13 van de 45 respondenten. Zie bijlage 4, vraag 100.

## 2.2 Bereidheid bij eigenaren om energiebesparende maatregelen te nemen

### *Algemeen*

Van de respondenten woont 64% in een koopwoning: 50% woont in een laagbouw koopwoning, 14% woont in een hoogbouwkoopwoning.

Van de respondenten die in een koopwoning wonen is 93% eigenaar of mede-eigenaar van de woning. 7% is geen eigenaar.

Van de respondenten die in een koopwoning wonen, woont 31% in een woning die voor 1980 gebouwd is. 65% woont in een woning die in 1980 of later gebouwd is. 3% weet niet wat het bouwjaar van de woning is. De grootste groep koopwoningen is de laagbouwwooning die in 1980 of later is gebouwd.

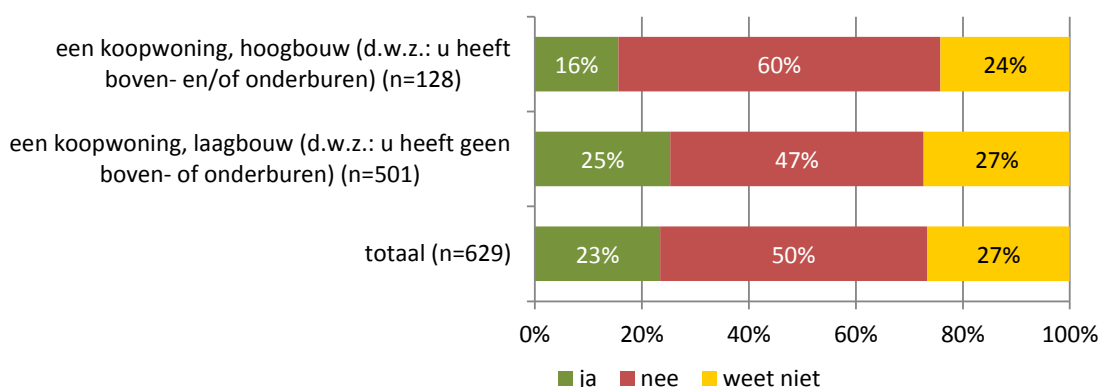
### *Financieringsregeling voor energieneutraal*

De gemeente wil financiële instellingen ertoe bewegen om financieringsregelingen aan te bieden waarmee eigenaren van koopwoningen maatregelen kunt treffen om hun huis energieneutraal te maken. Het is mogelijk een koopwoning binnen 10 dagen te renoveren naar energieneutraal tegen de kosten van de huidige energierekening als die hoger zijn dan €170,- per maand. Het huis krijgt dan nieuwe gevels, een nieuw dak, zonnepanelen en een nieuwe verwarmings- en ventilatie-installatie.

Van de respondenten die in een koopwoning wonen is bijna een kwart bereid aan van een dergelijke financieringsregeling gebruikt te maken. De helft zegt dat niet te zullen doen, en iets meer dan een kwart heeft daar geen mening over.

<sup>1</sup> Het aantal respondenten dat in een huurwoning van een particuliere verhuurder woont is eigenlijk te gering om te in percentages aan te geven. Voor de volledigheid is dit toch in deze grafiek opgenomen.

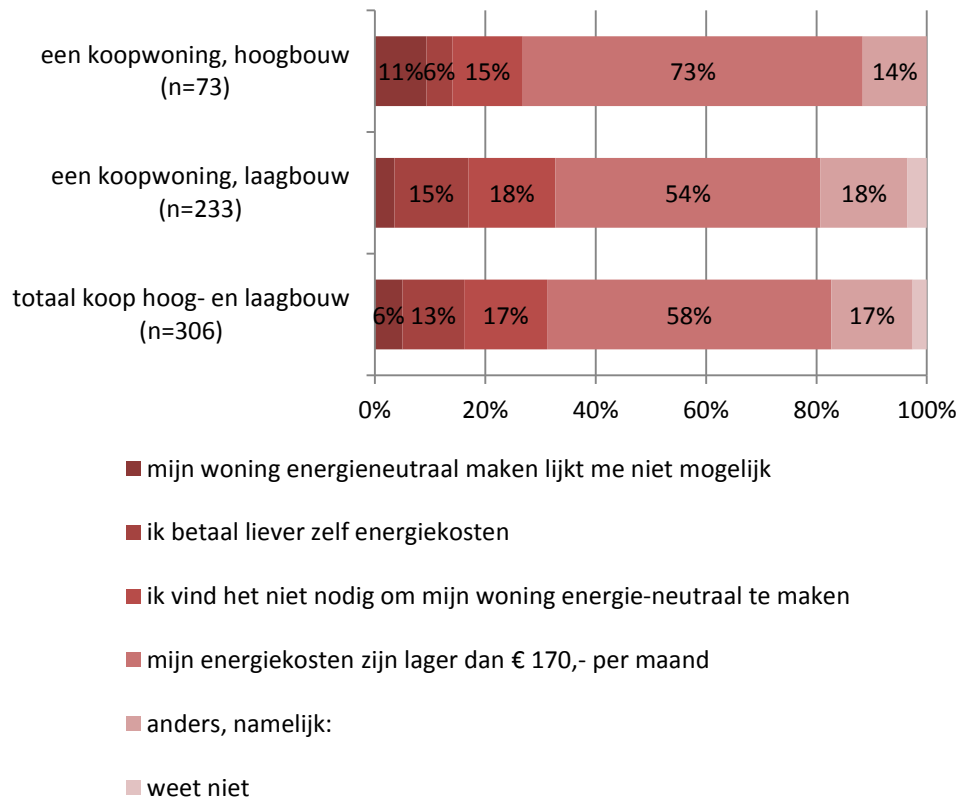
*Figuur 3: Zou u meedoen aan zo'n financieringsregeling om uw woning energieneutraal te maken? door 629 respondenten beantwoord).*



De respondenten wonend in een hoogbouw koopwoning zeggen minder vaak van een dergelijke regeling gebruikt te kunnen maken dan respondenten die in een laagbouw woning wonen. Zie voor de tabel bijlage 4, vraag 102.

De belangrijkste reden om niet mee te doen aan een dergelijke regeling is omdat de energiekosten lager dan €170,- per maand zijn: door 58% van de eigenaren van een koopwoning genoemd.

*Figuur 4: Waarom zou u dan niet aan zo'n financieringsregeling deelnemen? Ingevuld door 306 respondenten.*



Op de tweede plaats komt 'ik vind het niet nodig om mijn woning energieneutraal te maken', door 17% genoemd. 13% betaalt liever zelf de energiekosten.

Voor de bij 'anders, namelijk genoemde redenen zie bijlage 4, vraag 103. De meest genoemde reden is dat al voldoende maatregelen zijn genomen .

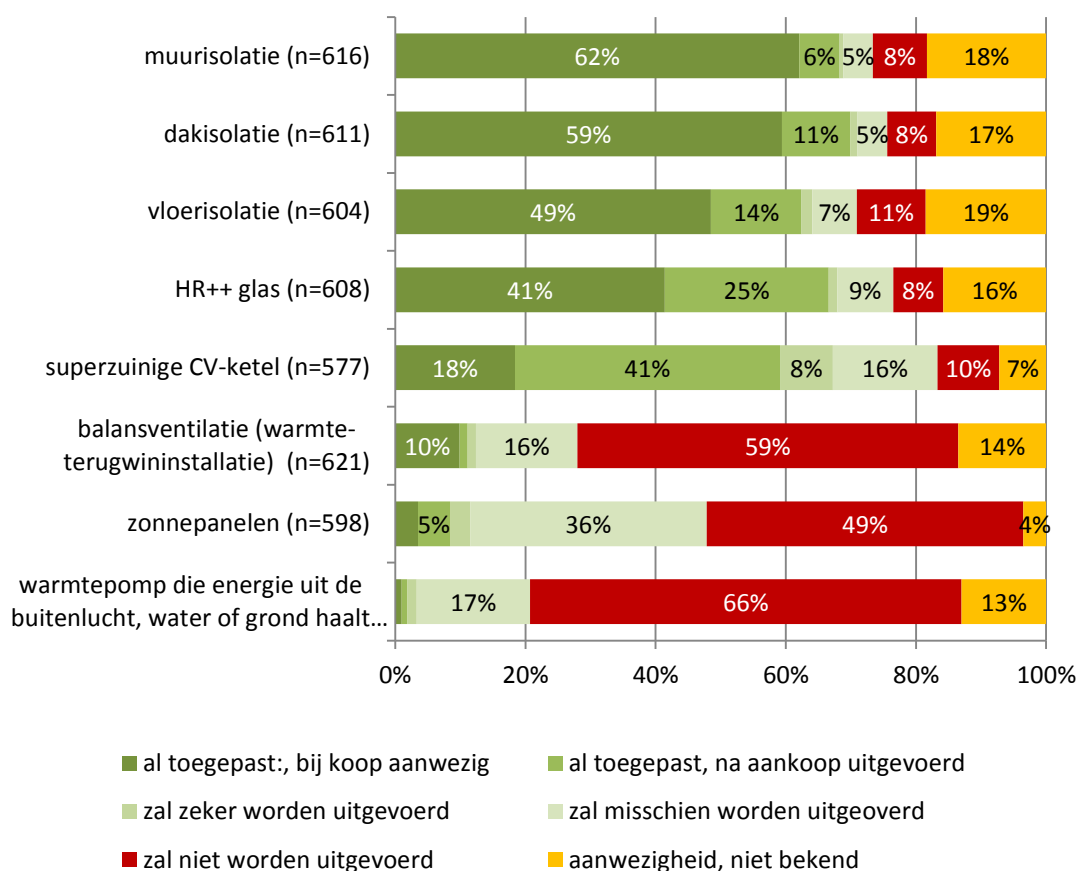
Bij de hoogbouwwoonings ligt het percentage respondenten dat de te lage energiekosten als reden noemt hoger dan bij de laagbouwwoonings.

#### Aanwezige energiebesparende maatregelen

Van de respondenten die in een koopwoning wonen heeft 76% aangegeven dat er in de woning maatregelen zijn toegepast om het energieverbruik te beperken. De meest toegepaste maatregel is dakisolatie, in 70% (59% + 11%) van de woningen van respondenten aanwezig. Op de tweede plaats komt muurisolatie (68%). Op de derde en vierde en vijfde plaats komen HR++glas (66%), vloerisolatie (63%) en een superzuinige CV ketel (59%) De balansventilatie scoort met 26% beduidend lager. Het laagst scoren de voorzieningen om zelf energie op te wekken: de zonnepanelen (9%) en de warmtepomp (2%).

Over de warmtepomp, de balansventilatie en zonnepanelen zegt respectievelijk 66%, 59% en 49% van de respondenten die in een koopwoning wonen, deze maatregelen niet te zullen gaan toepassingen. Bij de overige maatregelen geeft 8% tot 11% aan deze maatregelen niet te zullen gaan toepassen, zie figuur 5.

*Figuur 5: Kunt u van elke van de onderstaande investeringen aangegeven of deze voor uw woning al is toegepast en of er wellicht plannen zijn om deze investering toe te passen? Beantwoord door 577 tot 621 respondenten.*

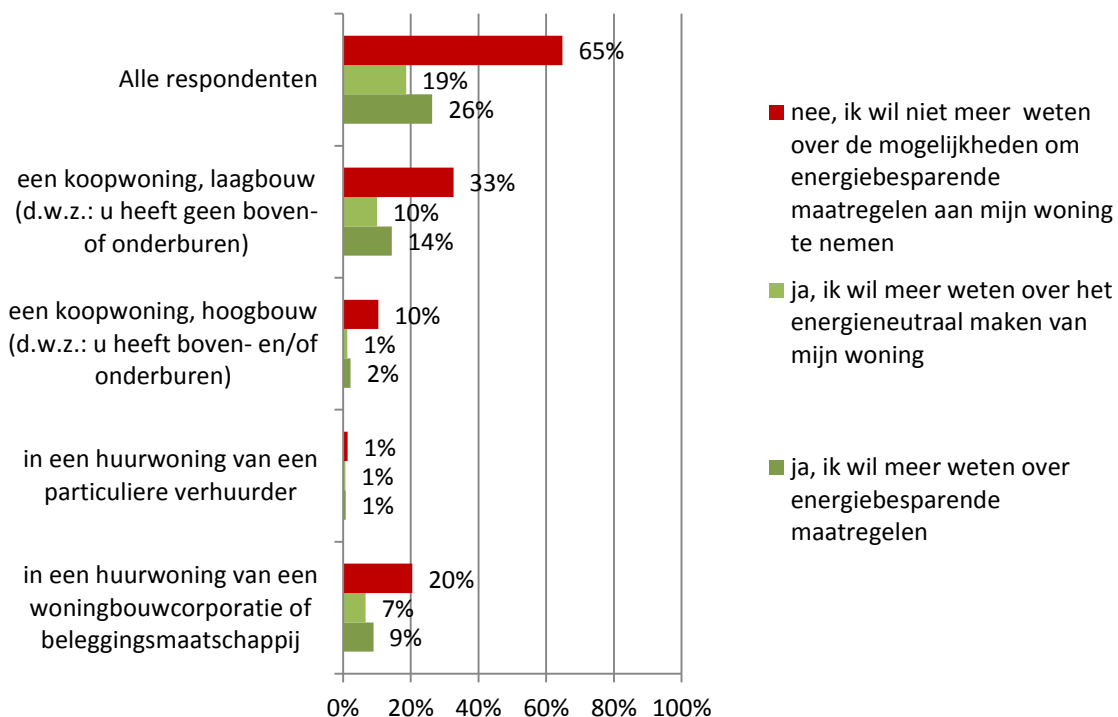


### 2.3 Informatiebehoefte bij huurders en bewoners van koopwoningen

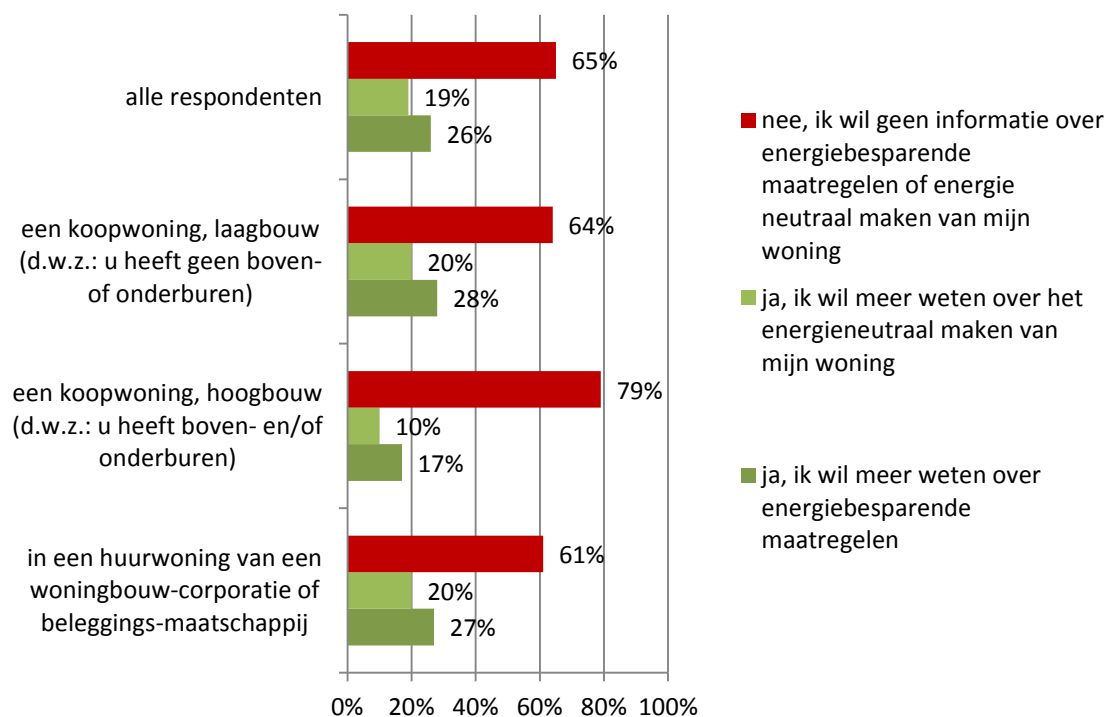
Van alle respondenten wil bijna twee derde (65%) geen informatie over energiebesparende maatregelen of het energieneutraal maken van de woning. Ongeveer een derde (100% - 65% = 35%) wil dus wel meer weten over de mogelijkheden van energiebesparende maatregelen bij hun woning: 26% van de respondenten wil meer weten over energiebesparende maatregelen en 19% wil meer weten over het energieneutraal maken van de woning. (bijlage 4 vraag 106).

De meeste respondenten die meer willen weten over energiebesparende maatregelen en/of het energieneutraal maken van de woning, wonen in een laagbouw koopwoning: respectievelijk 14% en 10%. Op de tweede plaats komt de groep respondenten die in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij woont: respectievelijk 9% en 7%. Zie figuur 6. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat veel meer 36% van de respondenten in een huurwoning woont en 64% in een koopwoning. Daarom zijn tabel 7 de percentages binnen de verschillende categorieën woningen aangegeven. Dan blijken de verschillen tussen de verschillende categorieën niet zo groot te zijn.

*Figuur 6: 'Wilt u meer weten over de mogelijkheden om energiebesparende maatregelen aan uw woning te nemen?' afgezet tegen de woning waarin men woont. Door 1037 ingevuld. Meer antwoorden per respondent mogelijk. De percentages, zijn percentages van het totaal aantal respondenten.*

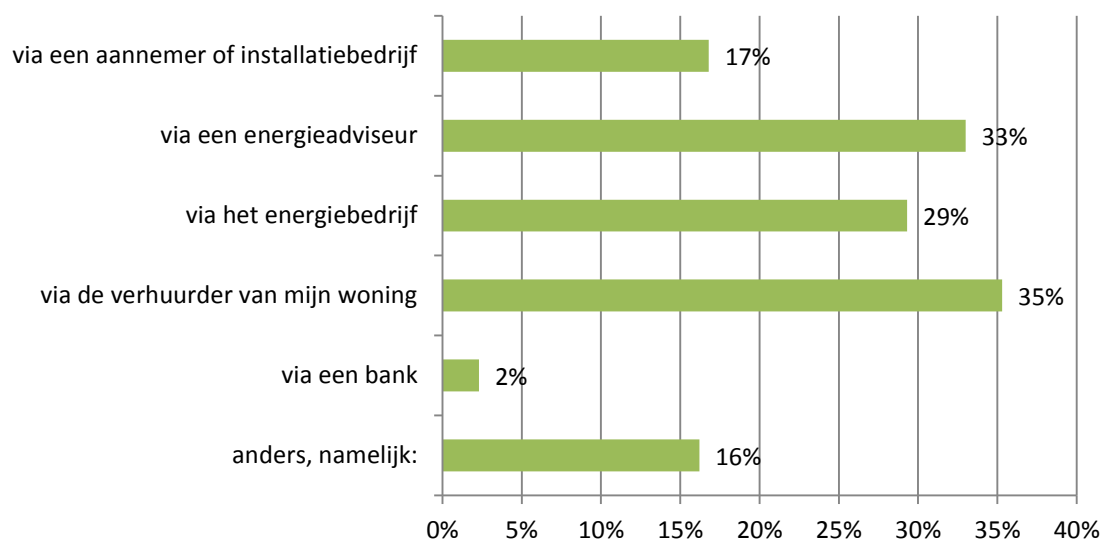


*Figuur 7: 'Wilt u meer weten over de mogelijkheden om energiebesparende maatregelen aan uw woning te nemen?' afgezet tegen de woning waarin men woont. Door 1037 ingevuld. De percentages, zijn percentages binnen de soort woning. Doordat meer antwoorden per respondent mogelijk zijn kunnen de percentages binnen een soort woning optellen tot meer dan 100%. De huurwoning van een particuliere verhuurder is vanwege het gering aantal respondenten (25) niet opgenomen.*



Van de respondenten die informatie willen ontvangen, ontvangt 35% de informatie bij voorkeur van de verhuurder. Op de tweede plaats komt de energieadviseur (33%) en op de derde plaats het energiebedrijf (29%). Beduidend lager scoren de aannemer/het installatiebedrijf (17%) en de bank (2%). Voor een overzicht van de bij 'anders, namelijk:' ingevulde antwoorden zie bijlage 4, vraag 107.

*Figuur 8: Op welke wijze wilt u informatie ontvangen over energiebesparende maatregelen en/of het energie neutraal maken van uw woning. Ingevuld door 348 respondenten.*





Er treden grote verschillen op tussen de eigenaren en de huurders. Eigenaren geven de voorkeur aan de energieadviseur (bij hoogbouw 52% en bij laagbouw 50%) en het energiebedrijf (bij hoogbouw 37%, bij laagbouw 35%). Huurders geven de voorkeur aan de verhuurder (91%). Zie bijlage 4, vraag 107.

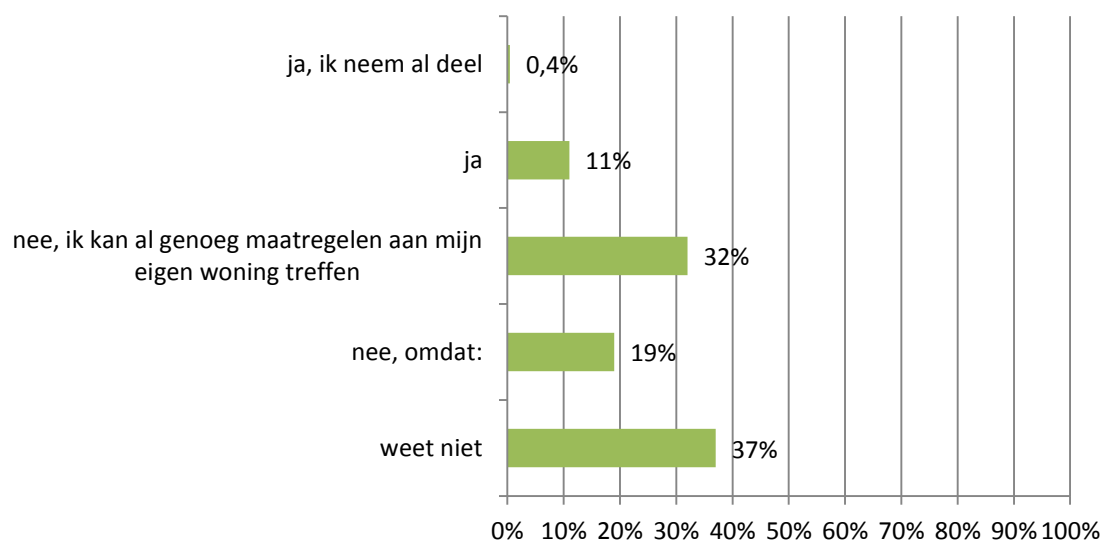
## **2.4 Interesse in deelname aan een energiecoöperatie**

Bij een energiecoöperatie wordt een vereniging opgericht die eigenaar wordt van zonnepanelen. De leden van de coöperatie storten geld waarmee de coöperatie de zonnepanelen kan aanschaffen en de administratie kan verzorgen. De leden krijgen hiervoor een certificaat en ontvangen voor elk opgewerkt kilowattuur een vergoeding. De zonnepanelen liggen dus niet op het eigen dak.

Van de respondenten is ruim de helft (51%) niet geïnteresseerd in deelname aan een energiecoöperatie: 32% kan aan de eigen woning voldoende maatregelen treffen en 10% heeft 'nee, omdat: 'aangekruist. Voor een overzicht bij de 'nee, omdat:' aangegeven redenen, zie bijlage 4, vraag 108.

Van de respondenten weet 37% niet of men geïnteresseerd is in een energiecoöperatie. 11 % van de respondenten is geïnteresseerd en 0,4% neemt reeds deel.

Figuur 9: Bent u geïnteresseerd in het deelname aan zo'n coöperatieve vereniging?



## Bijlage 1: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1153 respondenten uit de omnibusenquête die vragen hebben ingevuld over energie besparende maatregelen. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18 plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 1.153 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,5% en de 32,5%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18 plussers die gedrag x vertonen tussen de 46,4 en 73,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.153	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7



## Bijlage 2: Populatie, steekproef en respons

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de respons naast elkaar gezet naar de kenmerken leeftijd en geslacht.

Geconcludeerd kan worden dat de drie vergelijkingen enigszins van elkaar afwijken. De verschillen zijn echter niet zo groot dat ze aanleiding geven de uitkomsten door herweging aan te passen.

In totaal hebben 27 respondenten geen leeftijd of geslacht ingevuld en kunnen dus niet worden meegenomen in de responsberekening.

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Steekproef	Respons
Man 18 tot 30 jaar	9,5%	8,9%	3,2%
Vrouw 18 tot 30 jaar	9,2%	8,7%	5,5%
Man 30 tot 40 jaar	7,5%	7,3%	4,5%
Vrouw 30 tot 40 jaar	7,8%	8,4%	5,3%
Man 40 tot 50 jaar	8,3%	8,8%	5,8%
Vrouw 40 tot 50 jaar	9,4%	9,7%	9,4%
Man 50 tot 65 jaar	13,8%	13,6%	16,9%
Vrouw 50 tot 65 jaar	14,6%	14,7%	17,1%
Man 65 jaar en ouder	9,1%	9,6%	16,9%
Vrouw 65 jaar en ouder	10,8%	10,4%	15,3%
Totaal	100%	100%	100%
Aantal	97.822*	4.000	1.126**

\* Aantal inwoners van 18 jaar en ouder op 1 juli 2014

\*\* In totaal hebben 27 van de 1153 respondenten hun leeftijd en/of geslacht niet ingevuld



## Bijlage 3: Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2014 m.b.t. Energiebesparende maatregelen

### ENERGIEBESPARENDE MAATREGELEN

97. Het gemeentelijk programma Duurzaam Zoetermeer richt zich onder andere op energiebesparing bij bestaande woningen. Energie besparen kan door het treffen van verschillende maatregelen, zoals isolatie, dubbel glas of zonnepanelen.

In wat voor woning woont u?

1. in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij
2. in een huurwoning van een particuliere verhuurder
3. een koopwoning, hoogbouw (d.w.z.: u heeft boven- en/of onderburen)
4. een koopwoning, laagbouw (d.w.z.: u heeft geen boven- of onderburen) → ga naar vraag 101

98. Zou u bij uw huidige woning zonnepanelen willen hebben?

1. ja, ik wil zelf zonnepanelen aanschaffen
2. ja, als de verhuurder ze plaatst en mijn woonlasten (huur + energie) per saldo niet hoger worden
3. ja, alleen als:
4. nee
5. weet niet

99. Het is mogelijk de huurwoning te renoveren naar gegarandeerd energieneutraal tegen de kosten van de huidige energierekening. Over een heel jaar gezien produceert u evenveel energie als u nodig heeft. Uw woonlasten (huur + energie) worden niet hoger.

Zou u mee doen als uw verhuurder uw woning onder deze voorwaarde energieneutraal wil maken?

1. ja → ga naar vraag 106
2. nee
3. weet niet → ga naar vraag 106

100. Waarom zou u niet meedoen?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- mijn woning energieneutraal maken lijkt me niet mogelijk
- ik betaal liever zelf energiekosten. Op energie kan ik als het moet nog verder bezuinigen
- ik vind het niet nodig om mijn woning energieneutraal te maken
- anders, namelijk:
- weet niet

LET OP: ga nu door naar vraag 106

101. Welke situatie is op uzelf van toepassing?

1. ik ben niet de eigenaar van de woning → ga naar vraag 108
2. ik ben (mede-)eigenaar van de woning

102. De gemeente wil financiële instellingen bewegen om financieringsregelingen aan te bieden waarmee u maatregelen kunt treffen om uw huis energieneutraal te maken. Het is mogelijk een koopwoning binnen 10 dagen te renoveren naar energieneutraal tegen de kosten van de huidige energierekening als die hoger zijn dan € 170,- per maand. Uw huis krijgt dan nieuwe gevels, een nieuw dak, zonnepanelen en een nieuwe verwarmings- en ventilatie-installatie.

Zou u aan zo'n financieringsregeling meedoen om uw woning energieneutraal te maken?

1. ja → ga naar vraag 104
2. nee
3. weet niet → ga naar vraag 104

103. Waarom zou u niet meedoen?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- mijn woning energieneutraal maken lijkt me niet mogelijk
- ik betaal liever zelf energiekosten. Op energie kan ik als het moet nog verder bezuinigen
- ik vind het niet nodig om mijn woning energieneutraal te maken
- mijn energiekosten zijn lager dan € 170,- per maand

anders, namelijk:

--

weet niet

104. Wanneer is deze woning als nieuwbouwwoning opgeleverd?

1. vóór 1980
2. in 1980 of later
3. weet niet



**105. Hieronder staan acht investeringen die u kunt doen om energie te besparen.**

Kunt u voor elk van deze investeringen aangeven of deze voor uw woning al is toegepast, en of er wellicht plannen zijn voor zo'n investering?

**LET OP:** op elke regel één vakje aankruisen.

	1 al toegepast (bij koop aanwezig)	2 al toegepast (na koop uitgevoerd)	3 aanwezig- heid niet bekend	4 zal zeker worden uitgevoerd	5 zal misschien worden uitgevoerd	6 zal niet worden uitgevoerd
- muurisolatie	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- dakisolatie	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- vloerisolatie	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- HR++ glas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- zonnepanelen	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- superzuinige CV-ketel	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- balansventilatie (warmte- terugwinning*)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- warmtepomp die energie uit de buitenlucht, water of grond haalt	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

\*) haalt energie uit de uitgaande lucht en verwarmt daarmee inkomende lucht.

**106. Wilt u meer weten over de mogelijkheden om energiebesparende maatregelen aan uw woning te nemen?**

**LET OP:** meer antwoorden mogelijk.

- ja, ik wil meer weten over energiebesparende maatregelen
- ja, ik wil meer weten over het energieneutraal maken van mijn woning
- nee → ga naar vraag 108

**107. Op welke wijze wil u hierover informatie ontvangen?**

**LET OP:** meer antwoorden mogelijk.

- via een aannemer of installatiebedrijf
- via een energieadviseur
- via het energiebedrijf
- via de verhuurder van mijn woning
- via een bank
- anders, namelijk:

108. Bij een energiecoöperatie wordt een vereniging opgericht die eigenaar wordt van zonnepanelen. De leden van de coöperatie storten geld waarmee de coöperatie de zonnepanelen kan aanschaffen en de administratie kan verzorgen. De leden krijgen hiervoor een certificaat en ontvangen voor elke opgewekte kilowattuur een vergoeding. De zonnepanelen liggen dus niet op uw eigen dak.

Bent u geïnteresseerd om aan zo'n coöperatieve vereniging deel te nemen?

1. ja, ik neem al deel

2. ja

3. nee, ik kan al genoeg maatregelen aan mijn eigen woning treffen

4. nee, omdat:

5. weet niet

## Bijlage 4: Resultaten in tabelvorm

### Vraag 97: In wat voor woning woont u?

Beantwoord door 1137 van de 1153 respondenten.

	aantal	%
in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij	382	33,6
in een huurwoning van een particuliere verhuurder	31	2,7
in een koopwoning, hoogbouw (d.w.z.: u heeft boven- en/of onderburen)	152	13,4
in een koopwoning, laagbouw (d.w.z.: u heeft geen boven- of onderburen)	572	50,3
<b>totaal</b>	<b>1137</b>	<b>100,0</b>
niet aangekruist	16	
<b>totaal</b>	<b>1153</b>	

### Vraag 98: Zou u bij u huidige woning zonnepanelen willen hebben?

		in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij	in een huurwoning van een particuliere verhuurder	totaal
ja, ik wil zelf zonnepanelen aanschaffen	aantal	4	0	4
	%	1,1%	0,0%	1,0%
ja, als de verhuurder ze plaatst en mijn woonlasten (huur + energiekosten) per saldo niet hoger worden	aantal	188	15	203
	%	51,2%	51,7%	51,3%
ja, alleen als:	aantal	10	1	11
	%	2,7%	3,4%	2,8%
nee	aantal	100	8	108
	%	27,2%	27,6%	27,3%
weet niet	aantal	65	5	70
	%	17,7%	17,2%	17,7%
<b>totaal</b>	aantal	<b>367</b>	<b>29</b>	<b>396</b>
	%	<b>100,0%</b>	<b>100,0%</b>	<b>100,0%</b>

### Vraag 98: Zou u bij uw huidige woning zonnepanelen willen hebben? ja, alleen als:

Alleen ingevuld door de 10 respondenten uit bovenstaande tabel die in een woning van een corporatie of beleggingsmaatschappij wonen.

	aantal
De bovenburen dat ook willen en de energiekosten daardoor verlaagd worden.	1
De huur niet verhoogd wordt	1
De kosten niet voor de verhuurder zijn, gezien waarschijnlijk korte doorstroomperiode	1
De woningbouwcorporatie dit aanbied is het een goed initiatief.	1
Ik er wijzer van word	1
Kan niet	1
Lagere kosten	1
Mogelijk blijkt te zijn.	1
Per toeval hebben wij net via de woningbouw zonnepanelen aangevraagd. Dit met huurverhoging.	1
Verhuurder plaatst en doorberekent. Energie teruggave aan het net dan voor rekening huurder.	1
<b>totaal</b>	<b>10</b>

**Vraag 99: Het is mogelijk de huurwoning te renoveren naar gegarandeerd energieneutraal tegen de kosten van de huidige energierekening. Over een heel jaar gezien produceert u dan evenveel energie als u nodig heeft. Uw woonlasten (huur+energie) worden niet hoger.**

		ja	nee	weet niet	
- in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij	aantal	197	41	133	371
	%	53,1%	11,1%	35,8%	100,0%
- in een huurwoning van een particuliere verhuurder	aantal	17	7	6	30
	%	56,7%	23,3%	20,0%	100,0%
<b>totaal</b>	<b>aantal</b>	<b>214</b>	<b>48</b>	<b>139</b>	<b>401</b>
	<b>%</b>	<b>53,4%</b>	<b>12,0%</b>	<b>34,7%</b>	<b>100,0%</b>

**Vraag 100: Waarom zou u niet meedoen?**

*Ingevuld door 45 van de 48 respondenten die bij vraag 99 'nee' hebben ingevuld.*

	in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij	in een huurwoning van een particuliere verhuurder	totaal
-mijn woning energieneutraal maken lijkt me niet mogelijk	8	1	9
-ik betaal liever zelf energiekosten. Op energie kan ik als het moet nog verder bezuinigen	15	1	16
- ik vind het niet nodig om mijn woning energieneutraal te maken	12	1	13
- anders, namelijk:	5	2	7
- weet niet	6	1	7
<b>totaal</b>	<b>39</b>	<b>6</b>	<b>45</b>

**Vraag 100: Waarom zou u niet meedoen? Anders, namelijk:**

	aantal
Huis is al energieneutraal.	1
Ik gebruik zeer weinig energie omdat de zon in de winter onze woning vaak verwarmt tot zo n25 graden	1
Ik heb al een zuinige woning.	1
Mijn energie kosten zijn te laag. Dit is geen realistische vraag. Mijn huur kosten moeten veel meer omhoog dan dat ik aan energie kosten nu uitgeef om de investering terug te verdienen. (Dit is eerder dit jaar gebleken bij een inventarisatie door de BAM in ons complex).	1
Mijn woning is al energieneutraal.	1
Mijn woning is al zeer energie zuinig.	1
Wij zitten hier tijdelijk en gaan binnen ± 4 maanden weg. Nu renoveren met overlast is niet rendabel.	1
<b>totaal</b>	<b>7</b>

**Vraag 101: Welke situatie is op uzelf van toepassing?**

	aantal	%
ik ben niet de eigenaar van de woning	51	7,4
ik ben (mede-) eigenaar van de woning	641	92,6
<b>totaal</b>	<b>692</b>	<b>100,0</b>
niet aangekruist	32	
<b>totaal</b>	<b>724</b>	

**Vraag 102** De gemeente wil financiële instellingen ertoe bewegen om financieringsregelingen aan te bieden waarmee u maatregelen kunt treffen om uw huis energieneutraal te maken. Het is mogelijk een koopwoning binnen 10 dagen te renoveren naar energieneutraal te renoveren naar energieneutraal tegen de kosten van de huidige energierekening als die hoger zijn dan €170,- per maand. Uw huis krijgt dan nieuwe gevels, een nieuw dak, zonnepanelen en ene nieuwe verwarmings- en ventilatie-installatie.

**Zou u aan zo'n financieringsregeling meedoen om uw woning energieneutraal te maken?**

Ingevuld door 629 van de 641 respondenten die bij vraag 101 hebben aangegeven '(mede-)eigenaar' te zijn.

		ja	nee	weet niet	totaal
een koopwoning, hoogbouw	aantal	20	77	31	128
	%	15,6%	60,2%	24,2%	100,0%
een koopwoning, laagbouw	aantal	127	237	137	501
	%	25,3%	47,3%	27,3%	100,0%
<b>totaal</b>	aantal	<b>147</b>	<b>314</b>	<b>168</b>	<b>629</b>
	%	<b>23,4%</b>	<b>49,9%</b>	<b>26,7%</b>	<b>100,0%</b>

**Vraag 103: Waarom zou u niet meedoen?**

Ingevuld door 306 van de 314 respondenten die bij vraag 102 'nee' hebben ingevuld.

		een koopwoning, hoogbouw	een koopwoning, laagbouw	totaal koop hoog- en laagbouw
- mijn woning energieneutraal maken lijkt me niet mogelijk	aantal	8	9	17
	%	11,0%	3,9%	5,6%
- ik betaal liever zelf energiekosten. Op energie kan ik als het moet nog verder bezuinigen	aantal	4	35	39
	%	5,5%	15,0%	12,7%
- ik vind het niet nodig om mijn woning energie-neutraal te maken	aantal	11	41	52
	%	15,1%	17,6%	17,0%
- mijn energiekosten zijn lager dan € 170,- per maand	aantal	53	125	178
	%	72,6%	53,6%	58,2%
- anders, namelijk:	aantal	10	41	51
	%	13,7%	17,6%	16,7%
- weet niet	aantal	0	9	9
	%	0,0%	3,9%	2,9%
<b>totaal</b>	<b>aantal</b>	<b>73</b>	<b>233</b>	<b>306</b>
		<b>100,0%</b>	<b>100,0%</b>	<b>100,0%</b>

**Vraag 103: Waarom zou u niet meedoen?/ koopwoningen hoogbouw/ Anders, namelijk:**  
*Ingevuld door 9 van de 10 respondenten die in de vorige tabel 'anders, namelijk:' hebben ingevuld.*

	aantal
Alleen in samenwerking met VvE	1
als bedrijven dat zouden kunnen zou ik het zelf betalen. Maar er zijn geen bedrijven die dat kunnen, zeker niet voor een appartement	1
Ik ben mede-eigenaar via VVE. Ik kan niet zelf over de woning beslissen	1
Is al energie zuinig.	1
Kan alleen collectief via VVE	1
Moeilijk in een flat.	1
Volgens mij niet mogelijk in deze flat	1
We willen zo snel mogelijk verhuizen.	1
Weinig voldoet aan energie besparing	1
<b>totaal</b>	<b>9</b>

**Vraag 103: Waarom zou u niet meedoen?/ koopwoningen laagbouw/ Anders, namelijk:**  
*Ingevuld door alle 41 respondenten die in bovenstaande tabel 'anders, namelijk' hebben ingevuld.*

	aantal
a. We betalen minder energie en b. hebben niet eens het geld ervoor om dat te laten doen.	1
De kosten halen we er niet meer uit, omdat we al 60+ zijn.	1
Eigen financiering is goedkoper	1
Energiekosten zijn lager dan 170 per maand en er zijn al veel energiebesparende maatregelen aan mijn woning getroffen	1
Er zijn al voldoende maatregelen getroffen.	1
Geen behoefte om tot de tijd dat ik met een rollator loop met een lening te zitten. Daarvan gaan er reeds 13 in een dozijn! Voorbeeld, iemand laat zijn halve huis verbouwen en laat zijn dakpannen voor de deur liggen. Geen geld voor een afvalcontainer	1
Geen financiering nodig	1
Heb al veel geïnvesteerd in isolaties en lager energieverbruik	1
Heb alle investeringen zelf al gedaan! Help maar met aanschaf van zonnepanelen.	1
Heb zelf gedaan	1
Ik ben gepensioneerd tegen die tijd dat het wat opleverd ben ik dood ik heb zelf al heel wat geïsoleerd en dubbel glas	1
Ik heb al zonnepanelen	1
Ik heb geen financiering nodig. Ik heb al het uiterste gedaan om energie te sparen.	1
Ik kan zon regeling momenteel niet betalen, en ik geloof niet dat het kostenneutraal kan	1
Ik vind de uitleg over de regeling niet duidelijk genoeg om een beslissing te nemen.	1
Ik wil binnenkort verhuizen	1
Ik wil geen financiering	1
Ik wil verhuizen, dus steek er geen geld meer in	1
Is al energie neutraal.	1
is al energiezuinig	1
Is gebouwd in 2008 volgens de laatste norm.	1
Mijn woning is al vrij energieneutraal (nieuwbouw woning)	1
Mijn woning is reeds energieneutraal	1
Ons huis heeft al zonnepanelen en een nieuwe verwarmingsinstallatie	1
Ons huis is al energie zuinig.	1
Ons huis is slechts 14 jaar oud en heeft al alles duurzaam, ook pas een nieuwe vc ketel.	1
Op mijn leeftijd geen zin meer in. Geef mijn geld liever aan andere dingen uit.	1
Teveel gedoe	1
Vanwege mijn leeftijd kan ik die investering niet meer terugverdienen	1
Verhuizing volgend jaar	1
Voor de volgende bewoner.	1
We hebben al maatregelen genomen.	1
We hebben net het hele huis verbouwd en aangepast.	1

Wij gaan bewust om energie	1
Wij hebben a zonnepanelen, vloer- en muurisolatie.	1
Wij hebben al geïnvesteerd door alles van kunststof te voorzien.	1
Wij hebben al in de loop der jaren het een en ander laten doen om energie te besparen.	1
Wij hebben al zonnepanelen en gaan daarnaast zuinig om met energie.	1
Wij hebben zelf al een aantal maatregelen genomen, zoals hogere rendementsramen en isolatie van vloer en muren.	1
Wil tav energie niet met de gemeente te maken hebben.	1
Woning staat te koop.	1
<b>totaal</b>	<b>41</b>

**vraag 104: Wanneer is deze woning als nieuwbouwwoning opgeleverd?**

*Beantwoord door 639 van 641 respondenten die bij vraag 97 hebben aangegeven in een koopwoning te wonen en (mede-eigenaar zijn).*

	aantal	%
vóór 1980 <sup>2</sup>	200	31,3
in 1980 of later	421	65,9
weet niet	18	2,8
<b>totaal</b>	<b>639</b>	<b>100,0</b>
niet aangekruist	2	
<b>totaal</b>	<b>641</b>	

**Kruistabel vraag 104 en vraag 97: 'Wanneer is deze woning als nieuwbouwwoning opgeleverd?' afgezet tegen 'In wat voor woning woont u?'**

*Beantwoord door 639 van de 641 respondenten die bij vraag 97 hebben aangegeven in een koopwoning te wonen.*

Bouwperiode		soort woning		totaal
		een koopwoning, hoogbouw (d.w.z.: u heeft boven- en/of onderburen)	een koopwoning, laagbouw (d.w.z.: u heeft geen boven- of onderburen)	
vóór	aantal	42	158	200
1980	% van soort woning	32,1%	31,1%	31,3%
	% van het totaal	6,6%	24,7%	31,3%
in	aantal	85	336	421
1980	% van soort woning	64,9%	66,1%	65,9%
of	% van het totaal	13,3%	52,6%	65,9%
later	aantal	4	14	18
weet	% van soort woning	3,1%	2,8%	2,8%
niet	% van het totaal	0,6%	2,2%	2,8%
<b>totaal</b>	aantal	131	508	639
	% van het soort woning	100,0%	100,0%	100,0%
	% van het totaal	20,5%	79,5%	100,0%

<sup>2</sup> In voorgaande omnibusenquêtes werd gevraagd naar voor en na 1990.

**Vraag 105: Kunt u voor elk van deze investeringen aangeven of deze voor uw woning als is toegepast, of dat er wellicht plannen zijn voor zo'n investering?***Beantwoord door 577 tot 621 van de 641 respondenten die bij vraag 97 hebben aangegeven in een koopwoning te wonen. Meer antwoorden per respondent mogelijk.*

	al toegepast: bij koop aanwezig		al toegepast na koop uitgevoerd		aanwezigheid niet bekend		zal zeker worden uitgevoerd		zal misschien worden uitgevoerd		zal niet worden uitgevoerd		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
- muurisolatie	382	62,0%	38	6,2%	113	18,3%	4	0,6%	28	4,5%	51	8,3%	616	100,0%
- dakisolatie	363	59,4%	64	10,5%	103	16,9%	7	1,1%	28	4,6%	46	7,5%	611	100,0%
- vloerisolatie	293	48,5%	84	13,9%	112	18,5%	10	1,7%	41	6,8%	64	10,6%	604	100,0%
- HR++ glas	252	41,4%	153	25,2%	96	15,8%	8	1,3%	52	8,6%	47	7,7%	608	100,0%
- zonnepanelen	20	3,5%	28	4,9%	20	3,5%	18	3,1%	210	36,4%	281	48,7%	577	100,0%
- super zuinige CV-ketel	114	18,4%	253	40,7%	45	7,2%	50	8,1%	100	16,1%	59	9,5%	621	100,0%
- balansventilatie (warmte- terugwininstallatie) *)	59	9,9%	7	1,2%	81	13,5%	8	1,3%	93	15,6%	350	58,5%	598	100,0%
- warmtepomp die energie uit de buitenlucht, water of grond haalt	6	1,0%	5	0,8%	77	13,0%	9	1,5%	103	17,4%	392	66,2%	592	100,0%



**Kruistabel van toegepaste maatregelen (vraag 109 ) met het type koopwoning (vraag 97)**

Ingevuld door 439 van de 577respondenten die vraag 105 hebben ingevuld en in een koopwoning wonen. Meer antwoorden per respondent mogelijk.

investeringen:		Type koopwoning		totaal
		hoogbouw	laagbouw	
muurisolatie	aantal	71	311	382
	%	18,6%	81,4%	100%
dakisolatie	aantal	63	300	363
	%	17,4%	82,6%	100%
vloerisolatie	aantal	51	242	293
	%	17,4%	82,6%	100%
HR++-glas	aantal	53	199	252
	%	21,0%	79,0%	100%
zonnepanelen	aantal	0	20	20
	%	0,0%	100,0%	100%
superzuinige CV...	aantal	22	92	114
	%	19,3%	80,7%	100%
balansventilatie (warmte- terugwininstallatie	aantal	11	48	59
	%	18,6%	81,4%	100%
warmtepomp die energie uit de buiten-lucht, water of grond haalt	aantal	2	4	6
	%	33,3%	66,7%	100%
totaal aantal respondenten		83	356	439

**Vraag 106: Wilt u meer weten over de mogelijkheden van energiebesparende maatregelen bij uw woning?**

Ingevuld door 1046 van de 1157 respondenten. Meer antwoorden per respondent mogelijk.

	aantal	%
ja, ik wil meer weten over energiebesparende maatregelen	277	26,5%
ja, ik wil meer weten over het energieneutraal maken van mijn woning	195	18,6%
nee	685	65,5%
totaal aantal antwoorden	1157	110,6%
totaal aantal respondenten	1046	100,0%
niet ingevuld	107	
<b>totaal</b>	<b>1153</b>	

**Kruistabel vraag 106 met vraag 97.** Meer antwoorden per respondent mogelijk. Beantwoord door 1037 van de 1153 respondenten, 146 antwoorden aangekruist. Percentages zijn gebaseerd op het totaal aantal respondenten (niet het aantal antwoorden over het al dan niet willen krijgen van informatie)

soort informatie		In wat voor woning woont u?				totaal
		in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij	in een huurwoning van een particuliere verhuurder	een koopwoning, hoogbouw (d.w.z.: u heeft boven- en/of onderburen)	een koopwoning, laagbouw (d.w.z.: u heeft <u>geen</u> boven- of onderburen)	
ja, ik wil meer weten over energiebesparende maatregelen	aantal	93	8	23	149	273
	% van het totaal aantal respondenten	9,0%	0,8%	2,2%	14,4%	26,3%
ja, ik wil meer weten over het energieneutraal maken van mijn woning	aantal	69	7	13	104	193
	% van het totaal aantal respondenten	6,7%	0,7%	1,3%	10,0%	18,6%
nee	aantal	212	14	108	338	672
	% naar informatie	20,4%	1,4%	10,4%	32,6%	64,8%
	% naar woning					
aantal respondenten		346	25	136	530	1037
		33,4%	2,4%	13,1%	51,1%	100,0%

**Vraag 107: Op welke wijze wilt u hierover informatie ontvangen?***Meer antwoorden per respondent mogelijk.**Door 348 van de 370 respondenten beantwoord die bij vraag 107 hebben aangegeven meer te willen weten over de mogelijkheden van energiebesparende maatregelen aan hun woning.*

	totaal	% respondenten
via een aannemer of installatiebedrijf	59	16,8%
via een energieadviseur	116	33,0%
via het energiebedrijf	103	29,3%
via de verhuurder van mijn woning	124	35,3%
via een bank	8	2,3%
anders, namelijk:	57	16,2%
<b>totaal</b>	<b>467</b>	<b>133,0%</b>

**Kruistabel vraag 107 (gewenste benaderingswijze) met vraag 97 (huur- of koopwoning).***Ingevuld door 348 respondenten. Percentages binnen de soorten woningen Meer antwoorden per respondenten mogelijk*

Op welke wijze wilt u benaderd worden?		In wat voor woning woont u?				totaal
		in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij	in een huurwoning van een particuliere verhuurder	een koopwoning, hoogbouw (d.w.z.: u heeft boven- en/of onderburen)	een koopwoning, laagbouw (d.w.z.: u heeft geen boven- of onderburen)	
via een aannemer of installatiebedrijf	aantal	8	0	7	44	59
	% binnen soort woning	6,2%		25,9%	24,0%	
via een energieadviseur	aantal	11	0	14	91	116
	% binnen soort woning	8,6%		51,9%	49,7%	
via het energiebedrijf	aantal	22	4	10	64	100
	% binnen soort woning	17,2%		37,0%	35,0%	
via de verhuurder van mijn woning	aantal	117	6	0	1	124
	% binnen soort woning	91,4%		0,0%	0,5%	
via een bank	aantal	1	0	1	6	8
	% binnen soort woning	0,8%		3,7%	3,3%	
anders, namelijk:	aantal	3	0	7	47	57
	% binnen soort woning	2,3%		25,9%	25,7%	
<b>totaal</b>	<b>aantal</b>	<b>128</b>	<b>10</b>	<b>27</b>	<b>183</b>	<b>348</b>

**Kruistabel vraag 107 (gewenste benaderingswijze) met vraag 97 (huur- of koopwoning).**

*Ingevuld door 348 respondenten. Percentages van het aantal respondenten.*

*Meer antwoorden per respondenten mogelijk*

Op welke wijze wilt u benaderd worden?		In wat voor woning woont u?				totaal
		in een huurwoning van een woningbouwcorporatie of beleggingsmaatschappij	in een huurwoning van een particuliere verhuurder	een koopwoning, hoogbouw (d.w.z.: u heeft boven- en/of onderburen)	een koopwoning, laagbouw (d.w.z.: u heeft geen boven- of onderburen)	
via een aannemer of installatiebedrijf	aantal	8	0	7	44	59
	% van totaal	2,3%	0,0%	2,0%	12,6%	17,0%
via een energieadviseur	aantal	11	0	14	91	116
	% van totaal	3,2%	0,0%	4,0%	26,1%	33,3%
via het energiebedrijf	aantal	22	4	10	64	100
	% van totaal	6,3%	1,1%	2,9%	18,4%	28,7%
via de verhuurder van mijn woning	aantal	117	6	0	1	124
	% van totaal	33,6%	1,7%	0,0%	0,3%	35,6%
via een bank	aantal	1	0	1	6	8
	% van totaal	0,3%	0,0%	0,3%	1,7%	2,3%
anders, namelijk:	aantal	3	0	7	47	57
	% van totaal	0,9%	0,0%	2,0%	13,5%	16,4%
totaal	aantal	128	10	27	183	348
	% van totaal	36,8%	2,9%	7,8%	52,6%	100,0%

---

**Vraag 107:anders, namelijk:**

*Ingevuld door 54 van de 57 respondenten die 'anders, namelijk: ' hebben aangekruist.*

---

	aantal
- Algemene info via gemeente.	1
- Algemene informatie van een niet-belanghebbende	1
- Allereerst d.m.v. info op web van Zoetermeer en dan info via een onafhankelijk adviseur v.d. gemeente bijv. Niet dat je gelijk het idee hebt dat je met een verkoper praat	1
- Bij mijn eigen energie leveren over.	1
- Brochure	1
- Deskundig iemand	1
- Digitaal	1
- Digitale of papieren folders	1
- Direct via gemeente	1
- Documentatie met indien mogelijk kostenvoorbeelden en contactadressen/ telefoonnummers voor verder informatie	1
- E-mail	7
- Er zijn 25 woningen in 1 gebouw (VVE), 1996. Het bestuur zou een energieadviseur kunnen raadplegen.	1
- Ga ik zelf uitzoeken	1
- Gemeente	4
- Gemeente m.b.t. subsidie Zonnecollector	1
- Goede voorlichting vanuit de gemeente en dan vanuit de energie nota's, de betalingen, een actieplan op maat maken	1
- Grost	1
- Heb een poging gedaan om een warmtepomp te installeren. Dit bleek idioot kostbaar te zijn. Dit is kennelijk onder meer zo door de moeilijkheden die ontstaan bij een boring.	1
- Info is leuk, maar investering is zeer hoog. Moet stimulerend beleid zijn. Niet een "potje" wat na 2 weken alweer weg is!	1
- Informatie folder/flyer	1
- Internet	3
- Internet/ email	1
- Liefst via de gemeente, ik weet niet wat ik nog meer mag doen zonder aangeklaagd te worden.	1
- Liever eerst in het algemeen, dus via een onafhankelijke brochure, artikelen in krant o.i.d.	1
- Mail	1
- Mail of brochure digitaal	1
- Neutrale partij.	1
- Onafhankelijk medewerker. Onder gemeente Zoetermeer.	1
- Onafhankelijke partij-gemeente?	1
- Onder toezicht v.d. gemeente (betrouwbaarheid).	1
- Schriftelijk. Geen figuren bij ons thuis of agressieve reclame.	1
- Via de gemeente	3
- Via de gemeente in relatie tot stimulerings- en subsidie mogelijkheden	1
- Via de gemeente, geeft vertrouwen.	1
- Via de mail of post.	1
- Via de site van een energie maatschappij.	1
- Via folders. Geen mensen aan huis of telefoon.	1
- Via gemeente	1

---

- Vrijblijvend via de mail	1
- Zoek het uit	1
- Zonder belangen, onafhankelijk.	1
Totaal	54

**Vraag 108.** Bij een energiecoöperatie wordt een vereniging opgericht die eigenaar wordt van zonnepanelen. De leden van de coöperatie storten geld waarmee de coöperatie de zonnepanelen kan aanschaffen en de administratie kan verzorgen. De leden krijgen hiervoor een certificaat en ontvangen voor elk opgewerkt kilowattuur een vergoeding. De zonnepanelen liggen dus niet op uw eigen dak.

**Bent u geïnteresseerd in het deelname aan zo'n coöperatieve vereniging?**

Door 1112 respondenten beantwoord.

	aantal	%
ja, ik neem al deel	4	,4
ja	124	11,2
nee, ik kan al genoeg maatregelen aan mijn eigen woning treffen	357	32,1
nee, omdat:	215	19,3
weet niet	412	37,1
totaal	1112	100,0
niet aangekruist	41	
totaal	1153	

**Vraag 108: 'nee, omdat:'**

Ingevuld door 157 van de 215 respondenten die 'nee, omdat:' hebben aangekruist.

	aantal
- De investering niet betaald kan worden-zonnepanelen niet alleen voordelen hebben	1
- 80% van de bewoners met de auto naar 200 meter verderop gelegen c-1000 rijdt, van milieubewust zijn is geen sprake, waarom zou je dan geld storten voor zonnepaneel?	1
- Al zonnepanelen aanwezig.	1
- Als de meeste veranderingen/besparingen via de vve gaat.	1
- Als ik panelen plaats wil ik die op mijn huis voor mijn huis.	1
- Als ik voor zonnepanelen kies ik ze ook op mijn eigen huis wil hebben.	1
- Ben er niet mee bezig	1
- Ben niet zo'n voorstander van verenigingen.	1
- Beslis ik zelf	1
- Binnen 2 jaar verhuizen	1
- Daar moet de vve over beslissen.	1
- Dan liever aan eigen woning	1
- Dat beslist de vve en dat houdt in dat de gehele flat van 15 hoog voorzien moet worden van panelen	1
- De bewonersraad dunkt er al over.	1
- De omgeving heel divers is. Sommigen hebben al zonnepanelen.	1
- De vve daartoe niet bereid is. Een eerder voorstel is afgewezen	1
- De woningbouwvereniging al lang zonnepanelen had kunnen plaatsen op het dak van de flat en dat heeft nagelaten.	1
- Deze overheid is niet te vertrouwen. Ze vinden wel iets om het voordeel weg te nemen zoals btw of extra belasting.	1
- Dit een zaak van de verhuurder.	1
- Dit is aan mijn vve.	1
- Dit is een rotzooitje. De regering beperkt de import van Chinese zonnepanelen om de eigen markt te beschermen. Die eigenmarkt hoort de investering op. Niet doen dus!!!!!!!!!!!! Mensen worden er op den duur niet beter van. Net als "wind certificaten". Windmolens vooral die op zee maken niet dat rendement wat wordt voorgehouden. Omdat de "vuile" stroom veroorzaakt door onregelmatig draaien van de windmolen wieken in de centrale in balans moet worden gebracht. Dat kost veel energie en uitstoot van co2. En dat vertelt de politiek er niet bij. Nou zon coöperatie niet doen, want de	1

---

inwoners van Zetermeer betalen het gelag en de gemeente krijgt de schuld omdat men intern in het ambtelijk apparaat de kennis niet heeft. Goed uitkijken dus. Groet, jaap goede mobiel 06 2859 4097	
- Dit is iets voor v.v.e.	1
- Dit niet mijn huis is	1
- Door onze leeftijd in relatie tot de terugverdientijd is dit geen interessante optie	1
- Financieel lijkt het ons nu nog niet zo interessant	1
- Gaat lastig lijkt mij in een hoogbouw woning.	1
- Geen behoefte	1
- Geen cent over (integendeel zelfs) om in het begin te betalen.	1
- Geen geld.	2
- Geen gunstige dakligging	1
- Geen interesse	6
- Geen tijd en levert niks op	1
- Gelet op huurdersbestand niet mogelijk	1
- Geloof niet in zonnepanelen	1
- Gezien interieur	1
- Grootste dakoppervlak richting het noorden	1
- Heb 't liever in eigen beheer.	1
- Heb geen vertrouwen in dit soort initiatieven	1
- Heb windenergie	1
- Hecht zeer veel waarde om onafhankelijk te blijven.	1
- Heeft weinig zin voor een huurwoning. Mag de verhuurder doen.	1
- Het is een huurwoning.	1
- Het lijkt me duur	1
- Het lijkt me veel gedoe en het voelt alsof er een addertje onder het gras zit.	1
- Het mij niet duidelijk is wat voor profijt ik hiervan heb	1
- Het niet mijn huis is.	1
- Het voor mij financieel waarschijnlijk niet haalbaar is	1
- Huis goed geïsoleerd.	1
- Huis is al energie neutraal.	1
- Huis is fantastisch geïsoleerd	1
- Huur woning	1
- Huurwoning	1
- Ik al zonnepanelen heb	1
- Ik al zonnepanelen heb.	1
- Ik ben geen eigenaar.	1
- Ik ben niet geïnteresseerd.	1
- Ik bij vve zit.	1
- Ik daar geen interesse voor heb.	1
- Ik daar geen tijd voor heb	1
- Ik daar het nut niet van in zie . Laat de gemeente zelf het (zgn. Goede)voorbeeld maar geven!	1
- Ik dan eerst moet investeren en later afwachten of het rendeert.	1
- Ik dan kies voor de vereniging eigen huis	1
- Ik dat teveel rompslomp vind.	1
- Ik de verhouding tussen risico en verantwoordelijkheid enerzijds en de zeer beperkte beïnvloedingsmogelijkheid anderzijds niet vertrouwenwekkend genoeg vind: in feite kan je dan net zo goed een belegging doen in een groenfonds, dat uiteraard een veel beter gespreide portefeuille kent.	1
- ik een huurwoning heb in hoogbouw van een woningcorporatie.	1
- Ik er geen geld voor heb.	1
- Ik geen eigen geld in een huurwoning wil steken	1
- Ik geen extra kosten kan permitteren.	1
- Ik geen interesse heb in zonnepanelen	1
- ik gehoord heb dat dat project door de belasting wordt aangepakt en dat ik daardoor duurder uit zal zijn. deze regelingen worden altijd aantrekkelijk aangeboden maar als je er eenmaal aan hebt meegedaan worden de regels veranderd en kost het uiteindelijk	1

---

---

meer. Je schiet er als consument altijd bij in het wordt net zoiets als de woekerpolissen. Je kunt er niet meer vanaf	
- Ik heb al zonepanelen.	1
- Ik heb geen interesse.	1
- Ik heb het te druk.	1
- Ik het geld niet heb	1
- Ik hier, als medebewoner, niet over ga.	1
- Ik hou niet van al dat regel	1
- Ik huur	1
- Ik in de nabije toekomst ga verhuizen	1
- Ik in een flat woon, er geen zonnepanelen geplaatst kon worden.	1
- Ik indien ik zonnepanelen zou willen aanschaffen deze in eerste instantie op mijn eigen dak zou willen neerleggen.	1
- Ik kan het niet in de gaten houden.	1
- Ik mij te oud weet voor dergelijke verandering gen.	1
- Ik misschien niet lang meer in Zoetermeer zal wonen	1
- Ik niet de eigenaar ben van het huis.	1
- Ik niet weer hoelang ik op dit adres zal blijven is een dergelijke investering in zowel tijd en geld iets voor de verhuurder in mijn ogen.	1
- Ik niet weet of mijn woning daarvoor geschikt is.	1
- Ik wil verhuizen.	1
- Ik wil ze op mijn eigen dak	1
- Ik wil zelf 100% controle hebben.	1
- Ik woon in een flat op de 1e etage.	1
- Ik woon in hoog flat	1
- Ik zelf al zonnepanelen heb.	1
- Ik zonnepanelen erg lelijk vind.	1
- Ik zou zonnepanelen aan het huis verbonden willen hebben.	1
- Ik ga verhuizen zodra dat mogelijk is	1
- Ik vrees dat eventuele zonnepanelen op het dak van mijn woning vernield zullen worden door vandalen	1
- Is Besluitvorming door VVE	1
- Isolatie is aangevraagd, maar de w.b.v. Nog steeds wacht op de 450 milj. uit het energie akkoord.	1
- Kosten	1
- Kosten en risico kan ik niet dragen	1
- Leeftijd	1
- Leeftijd, 80 jr.	1
- Lijkt me ingewikkeld omdat het een huurwoning van een belegger betreft.	1
- Lijkt me niks	1
- Mijn ouders daarover beslissen.	1
- Mijn woning recent is gebouwd en de meeste energiezuinige maatregelen reeds zijn getroffen.	1
- Misschien	1
- Mochten wij ooit de financiën beschikken dan kopen wij de zonnepanelen zelf.	1
- N.v.t.	5
- Niet echt vertrouwen in een dergelijke constructie.	1
- Niet mogelijk VEV	1
- N.v.t. Op mijn woning	1
- Omdat er tot nu toe te weinig informatie beschikbaar is of dit winstgevend voor mij kan zijn zeg ik op dit moment nee. Mocht er gegarandeerd een redelijke maandelijkse besparing voor mij in gaan zitten, dan zeg ik JA !	1
- Omdat ik geen zonnepanelen ga aanschaffen	1
- Omdat ik lid ben van een huurdersvereniging	1
- Ons dak is helaas niet geschikt voor zonnepanelen, anders hadden we ze al.	1
- Ons dak niet geschikt voor zonnepanelen	1
- Onzin: vindt zoiets lid van te worden	1
- Politiek daar weer voorzitter enz. Van worden en er dus geld bij moet	1

---



---

- Teveel gedoe	1
- Teveel gedoe	1
- Verhuizing volgend jaar	1
- Volgende bewoner.	1
- Voor mij is dit niet meer van belang.	1
- Vrijheid blijheid!	1
- VVE voldoet al	1
- We een woning huren	1
- We hebben al een VVE	1
- We hebben al genoeg zonnepanelen op ons eigen dak	1
- We hebben zonnepanelen	1
- We hier niet altijd zullen blijven wonen	1
- We toch niet lang meer in dit (huur) huis plannen te blijven wonen.	1
- Wel op eigen plat dak komt de woning ten goede VVE	1
- Wij 11 hoog wonen.	1
- Wij hebben al zonnepanelen.	1
- Wij net via de woningbouw aanvraag hebben getekend	1
- Wij zijn appartementen complex + VVE	1
- Wil dat in eigen beheer doen, heb dan meer controle over de kwaliteit.	1
- Wil geen extra tussen personen die ook weer geld kosten.	1
- Wil geen panelen	1
- Wil niet investeren	1
- Woon in een flat.	1
- Zal mijn tijd wel duren.	1
- Zie antwoord op vraag 103	1
- Zijn al te oud, langste tijd hier gewoond.	1
- Zijn commercieel niet interessant o.a. Stadsverwarming, windmolens.	1
- Zonnepanelen niet economisch rendabel zijn	1
totaal	157

---

